

TELJESÍTMÉNYALAPÚ MUNKATERV
2010.INTÉZMÉNY NEVE: **NÉPRAJZI MÚZEUM**

VEZETŐJE: Fejős Zoltán

I. Szervezeti kérdések

(2010. évi tervezett szervezeti átalakítások, személyi változások, alapdokumentumok módosításai, stb.):

A Néprajzi Múzeum 2010-től közintézetté válik. Az új Alapító okirat kiadása után módosítani szükséges az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatát, valamint a hozzá kapcsolódó belső szabályzatait.

2010. április végére lezárul a Kollektív Szerződés egyeztetése.

2010. január 1-jétől öt évre szóló kinevezéssel Szarvas Zsuzsanna tölti be a főigazgató-helyettesi munkakört.

A Gyűjteményi Főosztály, a Gazdasági-pénzügyi Főosztály és a Könyvtár főosztály-vezetői posztján történt üresedés miatt 2010 első felében pályázat útján új vezetők kinevezésére kerül sor. A Kommunikációs Főosztály és az Üzemeltetési és Beszerzési Főosztály vezetését dr. Sedlmayr Krisztina, illetve Nagel Edith egy évre szóló megbízással látja el.

Egy évre változik a múzeum felső vezetése: Fejős Zoltán főigazgató 2010. június 1-től OTKA támogatású sabbatical kutatói távollétre megy. Erre az időre Szarvas Zsuzsanna főigazgató-helyettes veszi át munkakörét, a főigazgató-helyettesi teendőket erre az időszakra Granasztói Péter látja el.

II. Szakmai működés

A 2008. végén jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat szerint átalakult a múzeum gyűjteményi rendszere, amely a nyilvántartásban, a munkaszervezésben, valamint a gyűjtemények formálásában, gyarapításában továbbra is új feladatok elé állítja az intézményt. Ezzel kapcsolatos fő feladat, hogy az új gyűjteményi struktúrában való működés a mindennapi rutin részévé váljon. Az év első felében elkészül egy kiadvány kézírata, amely az új struktúrában felvázolja a Néprajzi Múzeum tárgyi és archívumi gyűjteményekkel kapcsolatos legfontosabb stratégiai elképzeléseit, kijelöli a gyűjteményfejlesztés és gyűjteményi működés irányait. Részben ehhez kapcsolódó kiemelt feladat a gyűjteményi munka: a leltározás napra készen tartása, a revíziók és a digitalizálás ütemes folytatása, a gyűjteményi feldolgozó munka és az ezekhez kapcsolódó kutatási programok.

Az Etnológiai Archívum gyűjteményeiben a legfontosabb feladat a nyilvántartási szabályzatnak megfelelő számítógépes adatbázis kialakítása, a meglévő állományok konvertálása, ellenőrzése, hiányzó adatok pótlása. De továbbra is alapfeladat a kéziratos hagyatékok ill. a több ezres fotó és rajzgyarapodások leltározása.

1) Gyűjteménygondozás

Műtárgy-gyűjtemény

Gyarapodás tervezett adatai	2009. tény	2010. terv
Folyamatban lévő feltárások száma		5
Összes gyarapodás száma (becsült adat)	220	200
Szakleltárkönyvbe vett gyarapodás	220	200
Képi ábrázolással ellátott leírókartonok gyarapodása	9 500	9 000

Etnológiai Archívum

		Gyűjteménygyarapodás	
Gyűjteménytárak		2009. tény	2010. terv
	Gyűjtemények		
Fotótár	Fényképgyűjtemény	679	400
	Diapozitívgyűjtemény	13 000	200
Kézirattár	Dokumentációs gyűjtemény	30 ifm	5 ifm
	Kéziratgyűjtemény	10	200
Képarchívum	Rajz-, Nyomat-, és festménygyűjtemény	3114 db + 12 fm	40
Mozgóképtár		70 db video + 20 óra film	10 óra film
Hangtár		0	0

A Fotótárban a leltározási mennyiségének csökkenése a gyűjtemény kezelésében beálló változás (nyugdíjazás) miatt következik be átmeneti jelleggel. A nyugdíjba vonuló gyűjteménykezelői muzeológusi munkakör betöltése az év végére várhatóan megoldható. A Hangtárban a gyűjteménykezelő muzeológus és gyűjteménykezelő is gyeden van.

Gyűjteménytárak		Leltározás	
Gyűjtemények		2009	2010
Fotótár	Fényképgyűjtemény	1 891	1 500
	Diapozitívgyűjtemény	1 130	700
Kézirattár	Kéziratgyűjtemény	260	220
Képarchívum	Rajz-, nyomat-, és festménygyűjtemény	1035	600
Mozgóképtár		20 óra, 70 videokazetta	10 óra
Hangtár	Film- és videogyűjtemény	0	0

A 2010-re tervezett tevékenység szöveges kifejtése:

- Gyarapodási terv (kiemelkedő darabok v. együttesek bekerülése)

Átfogó gyarapítási terv teljesítése forráshiány miatt nem lehetséges, gyarapításra csak pályázati keretben lehet forrást biztosítani (NKA, MaDok stb.). Az archivális anyagok gyarapításában az éves néprajzi gyűjtőpályázat jelent fontos gyarapodást (kb. 100-120 kézirat).

Fontosabb gyarapítások: 19. század közepén készült, eddig szinte teljesen ismeretlen műfajú újévi üdvözlétként szolgáló fametszetek, nyomatok megvásárlása (11 db); egy fővárosi vásári hintás család tárgyai további darabjainak megszerzése (NKA-pályázat). A fotógyűjteményben Kása Béla fotóművésztől való vásárlás (két sorozat: hortobágyi pásztorok, indiai felvételek – NKA-pályázattal).

- Nyilvántartás

Fő feladat a nyilvántartási adatbázis (ariadné) teljes körű áttétele annak új változatára (monari). A műtárgygyűjteményben monari-alkalmazás kidolgozása, tesztelés, makrórendszerek megírása és a monarira való teljes körű átállás 2010. július 31-ig megtörténik. December elejére elkészül a műtárgyadatbázis auditálásának, akreditációjának alapdokumentuma. Ezzel párhuzamosan folyik az archivális gyűjtemények (a film és a népzene kivételével) integrálása a közös nyilvántartási-adatkezelési adatbázisba. Az adatbázisok egyesítésével fontos határponthoz ér el a közel egy évtizedes adatbázis-fejlesztés, létrejön egy a tárgyi és az archivális gyűjtemények többségét felölelő közös adatkezelési rendszer.

A napi nyilvántartási munka a következő feladatok ellátását jelenti: a műtárgygyűjteményben struktúrabővítés és javítás (az SZMSZ változása miatt), tesztelés, áttöltési terv kidolgozása, teljes körű export-import; határidő: március 31. A törzskönyv és egyéb naplóvezetési feladatok, műtárgy leltározási adatkezelés, adatbázis karbantartás, normalizálás, online törzskönyvi mutatórendszer karbantartása, Havi statisztikai kimutatások készítése (leltározás, digitalizálás), revíziós adategyeztetés (a folyamatban lévő és az év során lezárt gyűjteményekben), revíziós adatrögzítés. Félévkor és év végén digitalizált állományok közzététele a weben (kb. 10 ezer tétel).

- Revízió

Amerika-gyűjtemény: revízió lezárásának véglegesítése, revíziós maradványok beletárolása, 2010. második negyedév

Átány-gyűjtemény: A revíziós munkálatok hivatalos lezárása, a tárgyak gyűjteményekbe történő szétosztásának befejezése. 2010. harmadik negyedév

Kosárgyűjtemény: Revízió hivatalos lezárása, 2010. első negyedév

Ázsia-gyűjtemény: 2 500 db – a revízió befejezése, 2010. negyedik negyedév

Afrika-gyűjtemény: 4 000 db

Textilgyűjtemény: 8 000 db

Közlekedés gyűjtemény: (új revízió) kb. 1 000 db

Bútorgyűjtemény: Revízió előkészítése, folyamatos raktárrendezés, fotózás, polcjegyzékek készítése

- Raktárrendezés

Műtárgykörnyezet javítás

– Afrika-gyűjtemény: 70 db pajzs

– Ázsia-gyűjtemény: 100 db dárda

– Bútorgyűjtemény: 200 db fogas

- Egyházi gyűjtemény: 50 db
- Táplálkozás-gyűjtemény: 100 db
- Népzenei gyűjtemény: 300 db
- Az Indonézia-részgyűjtemény raktári körülményeinek javítása.

Adattári pozitívfényképek átköltöztetése új helyre, új polcrendszerbe: 500 doboz, 150 folyóméter polc

Egy új tetőtéri modul rendszerű raktári egység kialakítása az Óceánia gyűjtemény egyes műtárgyai számára (pályázati támogatás esetén).

Törökbálinton a megkezdett építészeti-felújítási munkák nem folytatódnak forráshiány miatt, de a gyűjtemények rendezése, újra csoportosítása igen.

A könyvtár régi kiadványainak, csereanyagának tároló helyisége kiürítésre kerül (első negyedév) az épületrész más célú felhasználása miatt. Ez magával vonja a könyvtári raktárak részleges átrendezését. Fő feladat gondoskodni a muzeális értékű régi könyvek új elhelyezéséről.

- Megelőző műtárgyvédelem

Csomagolóanyagok beszerzése, készíttetése: forráshiány miatt csak korlátozottan. Porvédelem, csomagolóanyag cseréje: 1 000 db (forráshiány miatt többre nincs lehetőség)

Műtárgykörnyezet javítása: 1 200 db

Törökbálinti műtárgyvédelmi munka (porvédelem, tárgyak takarítása, rendezése).

8 000 adattári fényképnegatív, papírpozitív savmentes tasakba átcsomagolása

Rendszeres mérések a raktárakban, kiállítóterekben, mérőműszerek, műszaki be-
rendezések karbantartása, kalibrálása

Rendszeres évi fertőtlenítés: 2 alkalom

- Tisztítás, konzerválás, restaurálás

Konzerválás, tisztítás, fertőtlenítés: 1 700 – 2 000 db tárgy (kiállítási tárgyak állapotától függően)

A törökbálinti depó raktárban a műtárgyak pormentesítése bővül 3 %-kal (ez 2009-ben kb. 5 %-os).

2) Tudományos kutatás

A 2010. évi tudományos munka, kutatás fő irányvonalainak leírása (célok, megvalósítás, tervezett eredmények)

Tudományos munka mutatói	2009. tény	2010. tervezett
Tudományos munkatársak száma	47	48
A tudományos munkatársak által kivehető összes kutatónap száma	1321	1400

Tudományos munka mutatói	2009. tény		2010. tervezett	
A múzeum által tervezett önálló tudományos-muzeológiai kiadványok (monográfia, tanulmánykötet, folyóirat, kiállítási- és gyűjteményi katalógus, évkönyv) (magyar idegen nyelven)	8	(1)	12	
A munkatársak által a munkatervben tervezett, tudományos kiadványban megjelenő tudományos könyvek, tanulmányok, közlemények, cikkek (magyar idegen nyelven)	25	2	22	2
A munkatársak által tartott, a munkatervben tervezett tudományos előadások, poszterek (ittthon külföldön)	17	5	10	
Megjelentetni szándékozott ismeretterjesztő kiadványok (magyar idegen nyelven)	3		2	1
A munkatársak által a munkatervben tervezett, saját múzeumi vagy egyéb kiadványban megjelentetni szándékozott ismeretterjesztő írások (magyar idegen nyelven)	6		5	
Tervezett kiállítási forgatókönyvek (állandó időszak)		2		3
A munkatársak által a munkatervben tervezett hazai tudományos programokban való részvétel (munkatársak száma programok száma)	10	3	15	4
A munkatársak által a munkatervben tervezett nemzetközi tudományos programokban való részvétel (munkatársak száma programok száma)	3	1	3	3
Megszerzendő tudományos fokozatok száma		0		2

Folytatódik a Néprajzi Múzeum gyűjteményeinek feltárását szolgáló kutatómunka, illetve publikációs tevékenység.

- műtárgykatalógusok készítése (OTKA-támogatású program): megjelenik három katalógus (piaroa tárgyak, obi-ugor viseletek, céhes kerámiák), elkészül négy kézirat (Torday gyűjteménye, kéregedények, vászonzefszítők, gyufatartók)
- országos műtárgyadatbázis készül (NKA-támogatású új kutatás) az ónedények és a festett mennyezetek témakörben
- új OTKA-pályázat készül a műtárgykatalógus-sorozat folytatására

Kiállításokkal kapcsolatos kutatómunka (2011-re):

- A paradicsom elvesztése – Amazónia
- Nemzeti kultúra, népipar, női munka – a gyapjúszőnyegek példája

A Néprajzi Múzeum 2010-ben megjelenő szakmai kiadványai

Néprajzi Értesítő, 2009. (NKA 2009-es támogatásával)

Tabula 2009. 2. (2009-ről áthúzódó kiadvány); 2010. 1., 2. sz.

Granasztói Péter: Eltűnt mindennapok nyomában. Mezővárosi társadalom a tárgyak tükrében (Kiskunhalas 1760–1850) (Tabula könyvek 10.) (NKA 2009-es támogatásával)

Főzy Vilma: A piaroa gyűjtemény. A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusa 15. (OTKA-támogatással)

Kerezsi Ágnes: Az obi-ugor viseletek. A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusa 16. (OTKA-támogatással)

Csupor István: A céhes kerámia. A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusa 17. (OTKA-támogatással)

Fejős Zoltán (szerk.): Legek tára. Kiállítási katalógus és múzeumi ismertető

Fejős Zoltán – Szíjártó Zsolt (szerk.): „Szinre vitt helyek” – Újabb társadalomtudományos közelítések a turizmushoz. (Tabula könyvek 11.)

Hammer Ferenc: Mindennapi élet a szocializmusban. MaDok-füzetek 7.

Frazon Zsófia (szerk.): Etnomobil. A városi közlekedés. MaDok-füzetek 8.

Magyar Néprajzi Bibliográfia 2005–2006. (On-line publikáció a Hunteka könyvtári rendszeren keresztül) (NKA 2009-es támogatásával)

3) A gyűjtemények digitalizálása, internetes hozzáférhetőség

A digitalizálás helyzete 2010 elején, az intézmény digitalizálási stratégiájának bemutatása

A tárgyak digitalizálása során előnyt élveznek az állandó kiállításban szereplő tárgyak, ezekből az év második felében a honlapon egy külön kereshető felület készül. Cél a gyűjteményi és kiállítási katalógusokban megjelenő tárgyak teljes körű digitalizálása és webes publikálása, illetve az egyes gyűjteményekben egy-egy kiemelkedő fontosságú tárgycsoport digitalizálásba való bevonása.

Az ellenőrzött digitalizált anyagok webes közzététele két fázisban, július 30-ig, illetve december 31-ig történik meg.

Műtárgy: 9 000 (személyenként átlag 500 db; 19 fő), összesen (interneten) hozzáférhetővé válik 50 000 db

Etnológiai Archívum gyűjteményeiben folyó digitalizálás fő célja az állagmegóvás (kéziratok, fényképnegatívok) ill. teljes, nagy érdeklődésre számot tartó gyűjteményegységek digitalizálása (Nyomatgyűjtemény: képeslapok). Az év kiemelkedő feladata a Fotótár új számítógépes adatbázisra (monari) való áttérése, a közel 100 ezer rekord áttöltése. A konvertálási munkák miatt a digitalizált fényképeket újra fel kell tölteni az adatbázisba illetve a 2007–2008-ban digitalizált állomány is ennek keretébe kerül feltöltésre és az összes, 30 000 db, digitalizált fénykép webes publikálásra.

Kézirat: 7 000 oldal; közreadás: 6 000 tétel, összesen (interneten) hozzáférhető 16 000 oldal.

Nyomat: 1 500 db; közreadás: 1 500 képeslap, összesen (interneten) elérhető 3 500 db

Mozgóképtár: Film- és videogyűjtemény: 264 film és filmjegyzet hozzáférhetővé tétele a múzeum könyvtárában hozzáférhető munkaállományon, archív filmanyagok hozzáférhetővé tétele a Youtube-on (kb. 20-30 egész film, vagy filmrészlet).

Adatbevitel:

Képtár, Fotótár: 5 000 rekord.

Mutatók	2009 végéig digitalizált tételszám	2010-re tervezett digitalizálás	A 2010 végéig digitalizált állományból honlapon hozzáférhető
Digitalizált objektumok összesen (db)	185 102		
- ebből műtárgy (db)	40 300	9000	50 000
- írott dokumentum (oldal)	21 275	7000	6 000
- audiovizuális (db, ill. perc)		3500	31 500 perc

Etnológiai Archívum részletezve

Hozzáférés	Digitalizálás (kép)		internetes közzététel	
	2009	2010	2009	2010
Fényképgyűjtemény	1650	2 500	0	12 000
Diapozitívgyűjtemény	0	0	0	0
Kéziratgyűjtemény (oldal)	6876	7 000	6000	6 000
Képarchívum (felvétel)	1998	3 000	1500	3 000
Film-, és videógyűjtemény (film)	110 film, 25 óra 100 óra magnószalag, 6000 oldal	10 óra 0	0 0	8 film, 2 óra, 10 óra
Hangtár				0

4) Kutatószolgálat

Mutató	2009. tény	2010. terv
Kutatók száma	260	240
Kutatási alkalmak száma	600	650

5) Múzeumi könyvtár

Mutató	2009. tény	2010. terv
Szaktájékoztatások száma (személyes, tel., e-mail stb.)	800	800
Könyvtárhasználók száma	230	250
Könyvtárhasználatok száma	3150	3200
Helyben használt könyvek, folyóiratok száma	5000	5000
Kölcsönzött könyvek száma	450	500

Szakkönyvtár rendszeres gyarapítása és feltárása:

- könyvállomány gyarapodása 800 kötet (ebből tervezett vásárlás: 100 db)
- kurrens folyóiratok 300 cím (ebből tervezett előfizetés: 80 cím)
- a Magyar Néprajzi Bibliográfia tételeinek gyűjtése (2007–8 befejezése és 2009–10 ciklus indítása)
- Elkészül az adatbázisban történő publikáció szabályzata

III. Hozzáférés és komplexitás

1) Látogatottsági mutatók tervezése

- Nyitva tartási napok tervezése

Nyitva tartás: folyamatos 8 óra a nyári, 7 óra a téli időszakban (2010. márciusáig, illetve 2010. novembertől kezdődően), egy szabadnappal (hétfő), 280 nap/év.

- Látogatószám

Mutatók*	2009. teljesítés	2010. tervezett
Összes látogatószám	115 000	150 000
Ebből: Teljes árat fizető látogató	26 000	48 000
Kedvezményes árat fizető	12 000	15 000
Ingyenes	35 000	42 000
Diák látogatók	42 000	45 000
Külföldi látogatók**		

* A látogatottsági adatokat a 194/2000. (XI. 24.) Korm. rendeletnek megfelelően kell nyilvántartani.

** becsült adatok (A becslés alapjául szolgáló mérés módjának leírása)

- Látogatószám növelésének tervezett stratégiája
- A látogatószám növekedését elősegítő új szolgáltatáscsomagok és készpénzkímélő eszközök tervezett bevezetése

Az *Aranyba rejtett arcok – aranymaszkok Ázsiából* című kiállításához kapcsolódó kiemelt marketing-kampány a sajtóban és médiában való intenzív, a kiállításon túlmutató jelenlétet biztosít. A várható nagyobb érdeklődés bizonyára a múzeum egyéb tevékenységére is kiterjed majd. A látogatószám növekedését segítik elő a ROP pályázat eredményeként megvalósuló fejlesztések: az épületen belüli jobb kommunikáció és a látogatók kényelmét szolgáló új, ill. magasabb színvonalú szolgáltatások. Március 15-től a múzeum pénztárában bankkártyával is lehet fizetni. Az *Aranyba rejtett arcok* című időszakos kiállításra internetes jegyvásárlási lehetőséget biztosítunk.

2) Kiállítások tervezése

- Állandó kiállítások felsorolása látogatószámmal

Kiállítás címe	2009. teljesítés	2010. tervezett
A magyar nép hagyományos kultúrája	47 135	48 000

Tervezett időszakos kiállítások rövid bemutatása

A Néprajzi Múzeum ez évi kiállítási kínálatát jelentős részben meghatározza az előző évben épült két nagyszabású tárlat – a *(M)ilyenek a finnek? Finnország magyar szemmel* novemberig, az *Egy falu az országban – Átány* júniusig látogatható. A Finnország-képünket bemutató kiállítást további kamarakiállítások bővítik. Az ugyancsak előző évről áthúzódó, és határozott média-figyelemmel kísért *Hétköznapi történetek* című, oral history kutatáson alapuló fotókiállítást áprilisban a *Finn metál* követi, majd *Alvaar Alto* iparművészeti munkásságáról kaphatnak képet látogatóink. A sorozatot egy Lappföldről érkező népművészeti kollekció bemutatása zárja. Torday Emil legendás afrikai utazásának 100. évfordulóján a kutató nyomdokain expedíció járt, *A 100 év azonosság – 100 év változás. Torday Emil nyomában Kongóban* című kiállításon az ezen az úton készült fotók és a kutató által egykor gyűjtött tárgyak is láthatók. A Néprajzi Múzeum Napján, március 5.-én nyílik az *Új szerzemények* című kamarakiállítás. Március közepétől a múzeum dísztermében tematikus válogatás látható a Dr. Zelnik István gyűjteményből: *Aranyba zárt arcok – aranymaszkok Ázsiából* címmel. A kiállításon a gyűjtemény értékes nemesfém-maszkjainak bemutatását a múzeum ázsiai és óce-

ániai maszkjai egészítik ki. Az anyag különlegessége, invenciózus bemutatása és a kiállítást övező kiterjedt média-kampány rendkívüli tudományos és látogatói érdeklődést ígér. A ROP-pályázatnak köszönhetően egy kisebb új kiállítási tér jön létre a földszinten, ami egybe nyitható lesz az itteni termekkel. Itt szeptember elején *A legek tárlata* címmel nyílik kiállítás, amely a múzeum gyűjteményeinek sajátos keresztmetszetét adja: a válogatás alapja ezúttal a különösség, az extrémítás. A *Szagrális Művészetek Hete* keretében a múzeum az egyházi gyűjtemény egy kisebb, tematikus egységéből rendez kamara bemutatót. Novemberben a múzeum földszinti kiállítótermében nyílik meg az *Élő Népművészet* című nagyszabású kiállítás, amit a múzeum közösen rendez a Hagyományok Házával. A megszokott, műfajonként és népművészeti tájegységek szerinti bontást új és izgalmas rendezési szempont egészíti ki, mely e népművészeti tárgyak mindennapjainkban való megjelenését is figyelemmel kíséri.

- Tervezett időszakos kiállítások felsorolása látogatószámmal

Kiállítás címe	2009. teljesítés*	2010. tervezett
(M)ilyenek a finnek		40 000
Egy falu az országban – Átány		20 000
100 év azonosság – 100 év változás. Torday Emil nyomában Kongóban		3 000
Új szerzemények		10 000
Kalevala a magyar művészek szemével (M)ilyenek a finnek c. kiállításához kapcsolódó kamarakiállítás		10 000
Aranyba rejtett arcok – aranymaszkok Ázsiából		60 000
A metálzene földjéről (M)ilyenek a finnek c. kiállításához kapcsolódó kamarakiállítás		15 000
Alvar Aalto (M)ilyenek a finnek c. kiállításához kapcsolódó kamarakiállítás		15 000
A lapp kézművesség. (M)ilyenek a finnek c. kiállításához kapcsolódó kamarakiállítás		12 000
A legek tárlata		25 000
A Szagrális Művészeti Hetek kiállítása		5 000
Élő népművészet		35 000

* áthúzódó kiállítások esetén

A múzeum adottságai miatt az időszakos kiállítások látogatóinak külön számlálása csak hozzávetőlegesen oldható meg, így az adatok nagyon pontatlan becslések.

- Esetleges kapcsolódás az országos témaévhez („A felemelő század – nemzeti romantika és polgári felemelkedés a XIX. századi Magyarországon”), illetve emlékévekhez (pl. Erkel, Széchenyi)

A Néprajzi Múzeum „A felemelő század – nemzeti romantika és polgári felemelkedés a XIX. századi Magyarországon” NKA-támogatású témaévhez kapcsolódó, 2011-ben nyit kiállítást, amelynek 2010-ben előkészítése zajlik.

3) Közművelődési tevékenység tervezése

Az intézmény 2010-re tervezett közművelődési tevékenységének és PR stratégiájának átfogó bemutatása.

(Új célcsoportok megszólításának stratégiája, a megvalósítás módja, eszközei, személyi feltételeinek biztosítása /gyakornokok, önkéntesek, stb./, költségvetésen kívüli finanszírozási lehetőségek bevonása /pl.: TÁMOP, szponzorok, együttműködések/).

A kiállítások és a rendezvények a társadalom széles rétegeihez szólnak. Az év kiemelt feladata, hogy a Néprajzi Múzeumban folyó tudományos, feldolgozó és pedagógiai munka „láthatóbbá” váljék. A honlap naprakész tájékoztatási rendszere 2010-ben hírlevéllel bővül. Az intézmény szűkös pénzügyi forrásai kevésbé teszik lehetővé a marketing és a reklám bővítését, noha erre évek óta nagy szükség van. Javítani fogja a helyzetet az év marketing szempontból kiemelkedő kiállítása az *Aranyba rejtett arcok – aranyasztok Ázsiából*, amely lehetőséget fog biztosítani egy széleskörű sajtókampány lebonyolítására.

A múzeum megújuló közönségfogadó tereiben széleskörű, hagyományos és digitális információs rendszerrel biztosítható a látogatók tájékoztatását.

Múzeumpedagógia

A Néprajzi Múzeum állandó és időszakos kiállításaihoz sokféle múzeumi óra és kézműves-foglalkozás kapcsolódik. Ehhez a feladathoz az őszi iskolai félévtől ideális helyszínt biztosítanak a ROP-pályázat keretében megújuló foglalkoztató-termek. A múzeumpedagógiai munka kiegyensúlyozott anyagi feltételeit, többek között az iskolai csoportokkal való hosszabb együttes munka érdekében a múzeum nagyszabású pályázatot készít a TÁMOP 3.2.11/10/1 pályázatra. Siker esetén szeptembertől az állandó kiállításban a szokásos múzeumi órákon felül tematikus napok, témahetek megtartására nyílik mód – a hagyomány, a nemzeti és nemzetiségi kultúra, a környezettudatos életmód olyan fogalmak, melyek értelmezését, tanítását a múzeumi anyag nagymértékben megkönnyíti. A tervek között speciális múzeumi órák szerepelnek a társadalmi és nemi szerepek változásáról is.

A Néprajzi Múzeum a néprajz-, kommunikáció-, andragógia-, múzeumpedagógia- szakos egyetemisták gyakorlati oktatásának kiemelt figyelmet szentel, jelenlétük a mindennapi munkában folyamatos, és egyre növekvő tendenciát mutat. Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolával és a kerület két nagy létszámú általános iskolájával (Hild József, Szemere József Iskola)

Az élő népművészet című időszakos kiállítással a kézműves hagyományt hivatásként ill. szabadidős tevékenységként üzök széles táborát hívjuk a múzeumba, előadásokat, gyűjteménylátogatásokat tervezünk számukra, másfelől pedig lehetőséget teremtünk tevékenységük megmutatására is.

A Néprajzi Múzeum Barátainak Egyesülete a 2009-ben elnyerte a Norvég Civil Támogatási Alap által kiírt pályázatot, *A kulturális örökség felhasználása az egyéni szocializációban* címmel, melynek megvalósítása ez év januárjában el is indult. A munkában a Kommunikációs Főosztály több munkatársa is részt vesz, a leendő képzők elméleti és gyakorlati oktatójaként. A baráti kör tagjait ebben az évben több alkalommal vendégül látjuk, ahol ismeretterjesztő előadásokat hallgathatnak és természetesen a múzeum épületében tartja az egyesület az évi közgyűlését is. Több mint száz tagja az intézmény valamennyi eseményéről információt kap. A Néprajzi Múzeum 2010-ben két rendhagyó múzeumpedagógia sorozatnak ad helyet. A *Szombati Műhely* foglalkozásain a *Cylinder Alapítvány* munkatársai az év ünnepeit, jeles napjait dolgozza fel – mesék, szentek legendái és az ehhez kapcsolódó tárgykészítés segítségével. A *Káva Kulturális Műhely* elsősorban fiatalokat hív a Néprajzi Múzeumba, és *Democ-*

racity c. foglalkozás-sorozata keretében a drámapedagógia eszközeivel értelmezi a helyszínt vagy mutat meg jellegzetes és különleges emberi helyzeteket.

Rendezvény	Tervezett időpont
„Sportnap” A (M)ilyenek a finnek? című időszaki kiállításhoz kapcsolódó beszélgetés	Január 28.
Népi hagyományok az egyéni szocializáció fejlesztésében – a Néprajzi Múzeum Baráti Köre által benyújtott és elnyert pályázathoz kapcsolódó előadások, kézműves foglalkozások, beszélgetések	Január 30–31.
Torday Emil élete – ismeretterjesztő konferencia a 100 év azonosság – 100 év változás c. időszaki kiállítás rendezvénye	Március 1.
A Néprajzi Múzeum Napja	Március 5.
A Frankofónia ünnepe	Március 27.
Virágvasárnap a múzeumban	Március 28.
Húsvéti műhelyfoglalkozások	Márc. 30–31, ápr. 1.
Átányi generációk a Néprajzi Múzeumban	Április 20.
Majális a Nemzeti Múzeum kertjében	Május 15–16.
Részvétel a XV. Duna Karnevál programjában (4 nap)	Június 15–18.
Múzeumok éjszakája: középpontban a maszkok	Június 19.
Sziget Fesztivál. A Kontaktzóna-projekt	Augusztus 11–16.
„Nyitott hétvége” – A Kulturális Örökség Napjai	Szeptember 18–19.
A Szakrális Művészetek Hete	Szeptember 18–15.
Múzeumpedagógiai Évnyitó	Szeptember 27.
Múzeumok Őszi Fesztiválja	Október 1.–november 15
A Néprajzi Múzeum Baráti Köre által elnyert pályázat záró rendezvénye	Október 9.
Múzeumok Őszi Éjszakája – a (M)ilyenek a finnek c. időszaki kiállítás záró rendezvénye	November 13.
Advent előtt: virágkötők alkotásai a Néprajzi Múzeumban	November 19–21.
Csillagzene és karácsonyi vásár	December 10–12.

RENDSZERES PROGRAMOK, SOROZATOK – amelyeknek a Néprajzi Múzeum helyet ad:

- Szombati Műhely – múzeumpedagógia foglalkozás gyerekeknek
- Drámapedagógiai foglalkozások gyerekeknek
- Fővárosi és országos népdaléneklési versenyek, kórustalálkozók

Mutatók	2009. teljesítés	2010. tervezett
Tárlatvezetések száma	175	175
Szakvezetések száma	51	50
Tanulmánytári/látványtári vezetések száma	12	15
Szolgáltatással (rendezvényekkel) egybekötött	15	15

Mutatók	2009. teljesítés	2010. tervezett
vezetések száma		
Idegen nyelvű vezetések száma	10	20
Múzeumpedagógiai foglalkozások száma	450	400
Múzeumpedagógiai foglalkozások résztvevőinek száma	12 325	12 000
Diákok részére tartott egyéb rendezvények (kérjük megnevezni) száma	4 hétfői alkalom	4 alkalom: Néprajzi Múzeum Napja, Húsvéti kézművesműhely, Múzeumok Őszi Fesztiválja, Karácsonyi készülődés
Diákok részére tartott egyéb rendezvények résztvevőinek száma	2200	2500

4) Közművelődési programokból befolyó bevételek (belépőjegyek, foglalkozások díja stb.)

Mutatók	2009. teljesítés	2010. tervezett
Jegyár-bevétel	24 894 000	40 000 000
Egyéb közművelődési és múzeumpedagógiai programok bevétele	15 000 000	15 000 000

IV. Otthonosság

- 1) Múzeumi bolt, büfé, kávézó
- 2) Az épületen belüli információs eszközök
- 3) Az akadálymentesítés helyzete és 2010. évi célkitűzései
- 4) Fogyatékkal élők (látás- és hallássérültek) fogadása a múzeumban
- 5) Egyéb (ülőhelyek a kiállításokban)

A Néprajzi Múzeum működési feltételek 2010-ben lényegesen megjavulnak, köszönhetően a uniós (ROP) támogatású pályázatnak. „A palotából látogatóbarát múzeum” című projekt befejezési határideje 2010. augusztus 31. Új múzeumi kávéház, könyvesbolt, látogatói fogadótér, ruhatár, akadálymentes bejárat, valamint új információs rendszer, wifis hálózat kialakítására kerül sor. Mindez várhatóan és remélhetőleg lényeges javítani fog a múzeum otthonosságán, noha a fejlesztés keretei nem tették lehetővé a múzeumépület teljes körű megújítását.

Kedvezőtlen körülmény, hogy 2009. végén az épület főhomlokzatán omlásveszély keletkezett, amelynek elhárítását sürgősségi jelleggel meg lehetett oldani, de a probléma végleges megoldására valószínűleg csak hosszabb távon nyílik meg a lehetőség. Február–március folyamán elkészül a homlokzati timpanon restaurálási terve, valamint a homlokzat további részei állapotának felmérése.

A Néprajzi Múzeumban önálló arculattal rendelkező bolt működik, ahol a saját kiadványokon kívül a néprajzi és antropológiai könyvek széles választéka kapható. Ajándéktárgyaink többnyire egyedi kézműves termékek, melyek az időszaki kiállításokhoz, illetve a múzeum gyűj-

teményeihez műfajilag vagy tematikailag kapcsolódnak. A múzeumban kávézó működik, ahol üdítőitalok, hidegkonyhai termékek, sütemények is kaphatók. Az épületben zajló fejlesztés révén az év második felétől ezek a szolgáltatások nagyobb alapterületen, optimális feltételek mellett üzemelhetnek.

Az év első felében megvalósul az állandó kiállítás magyar és angol nyelvű audio guide-rendszerének üzembe helyezése. A ROP-pályázat egyik fontos eredménye lesz az aula területének wifi-lefedettsége.

Az év második felében a nyertes akadálymentesítési pályázat során mozgássérült, kerekesszéssel, illetve babakocsival közlekedő látogatóink a mainál rövidebb útvonalon, az erre a célra lérehozott lifttel érhetik el a kiállítótereket.

Fogyatékkal élő iskolások rendszeres látogatóink, idén is több múzeumi órát szervezünk vak és gyengénlátó, illetve értelmi fogyatékos iskolai csoportoknak.

Az állandó és az időszaki kiállításokban egyaránt pihenőhelyeket alakítottunk ki, és a továbbiakban sem készül e nélkül tárlat a múzeumban.

Hazai és nemzetközi pályázatok

Áthúzódó pályázati projektek bemutatása, aktuális helyzete, 2010. évi ütem teljesítési terve

	beadás dátuma	támogató	pályázat címe	Tervezett költség	Kapott összeg	Elszámolás határideje
1	2009.01.23	NKA Múzeumi Kollégium	(M)ilyenek a finnek? c. kiállítás és katalógus megvalósítása	20 676 800	7 000 000	2011.01.27
2	2009.01.23	NKA Múzeumi Kollégium	Néprajzi Értesítő 2009. évi számának kiadása	2 881 600	500 000	2010.06.29
3	2009.01.23	NKA Múzeumi Kollégium	(M)ilyenek a finnek? c. időszaki kiállításához kapcsolódó múzeumpedagógiai kiadvány és interaktív múzeumpedagógiai pontok kiépítése a kiállításban	2 571 000	400 000	2011.01.27
4	2009.02.05	NKA Iparművészeti Szakmai Kollégium	Andrássy Manó: Utazás Kelet-Indiákon: Ceylon, Java, Khina, Bengal c. könyv restaurálása	432 000	432 000	2010.04.30
5	2009.02.26	NKA Könyvtári Szakmai Kollégium	Magyar Néprajzi Bibliográfia 2005-2006. évi ciklusának elektronikus úton történő megjelenítése	665 250	665 250	2010.08.30
6	2009.03.04	NKA Ismeretterjesztés és Környezetkultúra	Granasztói Péter: <i>Eltűnt mindennapok nyomában. Mezővárosi társadalom a tárgyak tükrében (Kiskunhalas 1760–1850)</i> című könyv kiadása	1 030 000	500 000	2010.05.31
7	2009.03.05	NKA Ismeretterjesztés és Környezetkultúra	<i>Néprajz mozgóképen</i> c. DVD kiadására	931 107	450 000	2010.05.10
8	2009.07.01	NKA Népművészeti Szakmai Kollégium	Egy falu az országban kiállításához a tárgyakkal végzett munkát bemutató, kézbevehető, velük alkotható eszközök, népművészeti tárgyak készítése, beszerzése	1 500 000	800 000	2010.06.14
9		OKM	Átány és más kiállítás marketing		6 000 000	2010.07.30
10		OKM	Múzeumi Állományvédelemi Program támogatása (a Bizottság működése)		6 000 000	2010.07.31.

	beadás dátuma	támogató	pályázat címe	Tervezett költség	Kapott összeg	Elszámolás határideje
11		OKM	Aula, tető, díszterem, üveglakok restaurálása		23 000 000	2010.08.31.
12		OKM	Az épület (Timpanon károsodása miatti) közvetlen életveszély elhárítása		9 800 000	2010.08.31.
13		Alfred Kordelin	Finn kiállítás		5 917 400	2010.12.31.

Az áthúzódó pályázatok főként a 2009. évi finn és Átány-kiállítással kapcsolatos utólagos feladatokra vonatkoznak, valamint restaurálási és kiadványkészítési feladatok teljesítésére.

Új pályázatok beadásának tervei

	beadás dátuma	Támogató	pályázat címe	Tervezett költség	kért összeg
1	2010.01.25	NKA Múzeumi Szakmai Kollégium	Kauri és nagyító. Bíró Lajos óceániai ékszerei című 2011-ben megvalósuló vándorkiállítás, kiadvány és múzeumpedagógiai program megvalósítása	5 815 600	2 500 000
2	2010.01.25	NKA Múzeumi Szakmai Kollégium	Ónedények magyarországi közgyűjteményekben I.	1 381 000	1 381 000
3	2010.01.25	NKA Múzeumi Szakmai Kollégium	Festett famennyezetek, templomi faberendezések, állami, illetve egyházi fenntartású közgyűjteményekben	2 600 000	2 600 000
4	2010.01.25	NKA Múzeumi Szakmai Kollégium	A Paradicsom elvesztése – Amazónia. Kiállítás, kiadvány és múzeumpedagógiai program megvalósítása	21 217 600	6 890 000
5	2010.01.25	NKA Múzeumi Szakmai Kollégium	A Néprajzi Múzeum periodikájának, a <i>Tabula</i> folyóirat két számának a kiadása	1 354 000	1 084 000
6	2010.01.25	NKA Múzeumi Szakmai Kollégium	A Néprajzi Múzeum kiadványa: a <i>Néprajzi Értésítő</i> 2010. évi számának kiadása	3 129 000	2 237 300
7	2010.01.25	NKA Múzeumi Szakmai Kollégium	Néprajz szakos muzeológusok éves országos szakmai konferenciájának megtartása	1 500 000	1 000 000
8	2010.01.25	Budapest Fővárosi Közgyűlése Gazdasági Bizottsága	(M)ilyenek a finnek? Finnország magyar szemmel. Kamarakiállítások és programsorozat		3 000 000
9	2010.02.03	NKA Iparművészeti Szakmai Kollégium	Vásári képmutogató restaurálása	290 000	290 000
10	2010.02.03	NKA Iparművészeti Szakmai Kollégium	Kínai grafikák restaurálása	496 000	496 000
11	2010.02.03	NKA Iparművészeti Szakmai Kollégium	Toppeltinus: Origines et occasus Transsylvanorum című könyv restaurálása	150 000	150 000
12	2010.02.02	NKA Fotóművészeti Szakmai	Múzeumi könyvtár állományának gyarapítása idegen nyelvű, a korai etnológiai és kolonialista fotográfia témáját feldolgozó könyvekkel	242 800	242 800

	beadás dátuma	Támogató	pályázat címe	Tervezett költség	kért összeg
		Kollégium			
13	2010.02.02	NKA Fotóművészeti Szakmai Kollégium	Kása Béla fotóművész 400 db fényképfelvételének (negatív) megvásárlása a Néprajzi Múzeum fényképtára számára	2 000 000	2 000 000
14	2010.02.25	NKA Könyvtári Szakmai Kollégium	A Magyar Néprajzi Bibliográfia 2007–2008 évi ciklusa bibliográfiai tételeinek angol nyelvre fordítása és szerkesztése internetes megjelenítésre	756 600	756 600
15	2010.03.04.	NKA Ismeretterjesztés és Környezetkultúra	„ <i>Színre vitt helyek</i> ” – <i>Újabb társadalomtudományos közelitések a turizmushoz</i> c. kötet megjelenítése (Tabula könyvek 11.)	1 500 000	1 000 000
16	2010.03.04.	NKA Ismeretterjesztés és Környezetkultúra	<i>Obi-ugor viseletek a Néprajzi Múzeum gyűjteményéből</i> c. műtárgykatalógus megjelenítése	3 351 000	1 000 000
17	2010.03.04.	NKA Ismeretterjesztés és Környezetkultúra	<i>A Legek tára</i> című kötet megjelenítése	1 443 000	1 000 000

A tudományos kutatás feltételeinek bővítése érdekében két OTKA-pályázat készül. Az egyik a nagyösszegű támogatások kategóriájában a Néprajzi Múzeum műtárgykatalógusainak folytatólagos elkészítésére és publikálására (a program ezzel a 4. pályázati ciklusba ér). A kutatási pályázati kategóriában pedig *Etnikai közösségek tárgyközpontú vizsgálata Budapesten* címmel készül pályázat.

Részvétel nemzetközi projektekben:

- „Mongolische Ethnographica des österreichischen Sammlers Hans Leder in europäischen Museen”. Kultúra 2010 pályázat, projektvezető: Osztrák Néprajzi Múzeum
- „Egy nő mindennapi élete”. Kultúra 2010 pályázat, projektvezető: Szerb Néprajzi Múzeum, Belgrád (elbírálás alatt)

V. Alapító okiratban megfogalmazott országos feladat(ok) teljesítésének terve(i)

1. Múzeumi Állományvédelmi Program bonyolítása

Forráshiány miatt a program keretében 2010-ben támogatásokra nem lesz lehetőség, így a munka szakértői, koordinációs feladatokra korlátozódik. Kiemelt programként

Feladatok:

1. Az országos és megyei múzeumok raktári helyzetéről felmérés készítése, kiértékelése, az eredmények összevetése az 5 évvel ezelőtt készített felméréssel (első félév), a felmérés eredményeinek publikálása az állományvédelmi honlapon (második félév)
2. Továbbképzések szervezése az állományvédelmi felelősök részére, 2 alkalom (május, október); az állományvédelmi felelősök rendszerének áttekintése, frissítése

3. Tájékoztató állományvédelmi kiadványok készítése és kiadás: Kastaly Beatrix: *Múzeumi gyűjtemények anyagait károsító mikroorganizmusok.* (Állományvédelmi füzetek 7.); Horváth József: *Múzeumi biztonságvédelmi ismeretek.* (Állományvédelmi füzetek 8.)
4. Az állományvédelmi program honlapjának új arculata, naprakész működtetése
5. A Bizottság működése: továbbképzések bonyolítása, kapcsolattartás a kijelölt műtárgyvédelmi felelősökkel, valamint adminisztratív ügyvitel
6. A támogatások felhasználásának helyszíni ellenőrzése
7. Akkreditálható állományvédelmi továbbképzési program összeállítása (év végéig).

2. Múzeumi jelenkorkutatás és dokumentáció: a MaDok-hálózat koordinálása

Feladatok:

1. Gyűjteménygyarapítás: a 2009-ben meghirdetett módszer alapján, kutatási programok támogatásával a korábban kialakított témakörökben, illetve kiemelt témaként a lakáskultúra, személyes lakótér és életvilág dokumentálása és az erre jellemző tárgyak gyarapításának szándékával (9 mFt-os keret)
2. Dokumentumfilmek készítése. Téma (a gyűjteménygyarapítás szűkített, tematikus részéhez igazodva): *Lakáskultúra, személyes lakótér és életvilág* (4-5 db; 1,5 mFt-os keret)
3. Az eddig készült filmek kiadása (MaDok-filmek 1. címmel) DVD-n
4. Mintaprojekt támogatása: *STREET Fashion Budapest* projekt (BTM – Kiscelli Múzeum); támogatás az on-line fejlesztéshez, gyarapításhoz, amely átvehető modulként más projektekhez is felhasználható (2 mFt)
5. A program felülvizsgálata a csatlakozott intézmények együttműködésének áttekintésével, pontosításával; az együttműködés hatékonyságának szervezeti javítása
6. A programhoz csatlakozott intézmények, kutatások adatbázisának folyamatos bővítése és hozzáférhetővé tétele
7. Két módszertani összejövétel (MaDok-napok 6 és 7) megszervezése (március, október)
8. A MaDok-program népszerűsítése külföldön: ismertető küldése a Collegtingnet elektronikus bulletin (Stockholm) számára, ismertető angol nyelvű nyomtatott leprellő kiadása és megküldése külföldi intézményeknek
9. A program weblapjának működtetése és korszerűsítése, az elektronikus kommunikáció bővítése Hírlevél indításával és folyamatos kiküldésével; a programot ismertető nyomtatott leprellő kiadása
10. A 2011-es évre tervezett intézményi együttműködésen alapuló utaztatható kiállítási projekt kidolgozása, előkészítése, meghirdetése az őszi MaDok-napok 7-en
11. MaDok-füzetek 7. megjelenítése (2008-ról áthúzódóan): Hammer Ferenc: *Mindennapi élet a szocializmusban. Tanulmányok* (9 ív, 30 kép, 800 pld.)
12. MaDok-füzetek 8. megjelenítése: A Néprajzi Múzeum EtnoMobil kampányának képes, szöveges forrásanyaga és elemzése (10 ív, 200 kép, 800 pld.) (2 mFt)
13. Bringanaptár2011 kiadása intézményi együttműködésben (PIM, litera.hu, Néprajzi Múzeum), 1000 pld. (1 mFt)

Budapest, 2010. március 10.

Fejős Zoltán